

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל יַעֲקֹב שׁוּב אֶל אֶרֶץ אֲבוֹתֶיךָ  
וּלְמוֹלְדֹתֶיךָ וְגו' ומשמע שכן דיבר עימו הקב"ה. הֲאִי בְּסוֹפָא הָוָה,  
בְּזִמְנָא דְּבַעַא לְאַתְפָּרְשָׁא מִלְבָּן אלא זה היה בסוף הזמן שהיה אצל  
לבן דהיינו בשעה שהיה רוצה להיפרד מלבן ונחשב הדבר כאילו נפרד ממנו וְכֹד  
אַתְפָּרֵשׁ מִנִּיָּה, אָתוּ לְקַבְּלִיהָ אֵינּוֹן מִלְּאֲכִי וְאוֹזְפוּיָהוּ  
בְּאוֹרְחָא וכאשר נפרד ממנו באו לקראתו אותם המלאכים וליווהו בדרך.

## תוספתא

רַבִּי אֶלְעָזָר, וְרַבִּי יוֹסִי חָמּוּי, הָווּ אֲזִילִי מֵאוּשָׁא לְלוּד רבי  
אלעזר וחמיו שהוא רבי יוסי ברבי שמעון בן לקוניא היו הולכים בדרך. אָמַר  
רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי אֶלְעָזָר, אֶפְשָׁר שְׁמַעַת מֵאַבּוֹךָ מֵאִי  
דְּכַתִּיב, וַיַּעֲקֹב הֵלֵךְ לְדֶרֶכּוֹ וְגו' ושאלו אפשר ששמעת מאביך רשב"י  
פירוש על מש"כ ויעקב הלך לדרכו ומי היו אותם המלאכים ומהיכן באו ולמה באו ובאיזה  
צורה ראה אותם (אור החמה בשם מהרח"ו). אָמַר לִיָּהּ לָא יְדַעְנָא אמר לו  
רבי אלעזר שאינני יודע מאחר של שמעתי מאבי רשב"י פירוש על כך. עַד יְהוֹוֹ  
אֲזִילִי מָטוּ לְמַעְרָתָא דְּלוּד ובעוד שהיו הולכים הגיעו למערה אחת בלוד.  
שְׁמַעוּ הַהוּא קָלָא דְּאָמַר ושמעו שם אותו הבת קול שאמרה, הִנְרִי  
עוֹזְלִין דְּאֵילָתָא שני עופרי האילה (אור החמה בשם מהרח"ו) עֲבָדוּ קָמֵאִי  
רְעוּתָא דְּנִיחָא לִי עשו לפני את רצוני שהיה לי לנחת רוח, וְאֵינּוֹן הָווּ  
מִשְׁרִייתָא קְדִישָׁא דְּעָרַע יַעֲקֹב קָמִידָה והם היו המחנות הקדושים  
הלימוד היומי

שפגש יעקב לפניו. **אֶתְרַגֵּישׁ רַבִּי אֶלְעָזָר, וְאֶסְתַּעַר בְּנַפְשׁוֹי, וְאָמַר** התרגש רבי אלעזר והיתה נפשו סוערת עליו מאחר שלא הבין את הבת קול (אור החמה בשם מהרח"ו) ואמר, **מָרִיָּה דְּעֵלְמָא בְּךָ אִוְרַחוּי, טַב לָן דְּלֹא נִשְׁמַע, שְׁמַעְנָא וְלֹא יִדְעָנָא** רבון העולמים וכי כך היא הדרך של הבת קול והרי טוב לנו שלא שמענו מפני ששמענו ולא הבנו את פירושה.

**אֶתְרַחֵישׁ לִיָּה נִיסָא, וְשָׁמַע הֵהוּא קָלָא דְאָמַר** ונעשה עוד נס לרבי אלעזר ושמע את אותו הבת קול שאמרה, **אֲבַרְהָם וַיִּצְחָק הוּוּ** שהם היו אברהם ויצחק ועדין לא הבין רבי אלעזר את כוונת הבת קול (אור החמה בשם מהרח"ו) ולכן, **נָפַל עַל אַנְפּוּי וְחָמָא דִּיּוֹקְנָא דְאָבּוּי** נפל על פניו וראה את דמות אביו רשב"י, **אָמַר לִיָּה, אָבִיא, שְׁאִילָנָא וְאַתִּיבּוֹנָא, דְאֲבַרְהָם וַיִּצְחָק הוּוּ, דְּעָרְעוּ לִיעֶקֶב כִּד אִשְׁתְּזִיב מִלְּבָן** ואמר לו אבא שאלתי והשיבו לי שהם היו אברהם ויצחק והם אלו שפגשו את יעקב כאשר הוא ניצל מלבן וקשה לי דהרי יצחק היה עדיין בחיים (אור החמה בשם מהרח"ו). **אָמַר לִיָּה בְּרִי, פּוּק (ס"א פִּסְקָף) פְּתַקְךָ, וְסַב סְבַתְךָ** אמר לו רשב"י בני תוציא את מש"כ בפתקך דהיינו את מה ששמעת בבת קול ותקח גם את דברי אביך הזקן שאני יפרש לך מה ששמעת, **פּוּם מְמַלְל רַבְרָבֵן הָוּה** ואמר לו רשב"י כי השכינה הנקראת פה מדבר גדולות היא זו שנגלתה אליך ואמרה לך שאברהם ויצחק שנגלו ליעקב זכו להיקרא שני עופרי האילה דהיינו בני השכינה הנקראת אילה (אור החמה בשם מהרח"ו). **וְלֹא דָא הִיא בְּלַחְדוּי** ולא רק ליעקב בלבדו התגלו לו בשעת צרתו, **אָלָא לְכָל צְדִיקָיָא**

הלימוד היומי

נְשַׁמְתָּהוּן דְּצַדִּיקָא מְעַרְעִין קְדָמוּהִי לְשִׁזְבוּתִיהָ,  
 וְאִינוּן מְלֵאכֵי קְדִישֵׁי עֲלָאִי אלא גם לכל הצדיקים שבעולם מזדמנים  
 לפניהם נשמות הצדיקים שבגן עדן להצילם בשעת צרתם ואלו הם המלאכים הקדושים  
 והעליונים (אור החמה בשם מהרח"ו).

וְתָא חַיִּי, יִצְחָק קַיִים הָוּה בְּהָהִיא שַׁעְתָּא ובא וראה כי יצחק  
 אמנם היה חי באותו השעה, אֲבָל נְשַׁמְתִּיהָ קְדִישָׁא  
 אֲתַנְסִיבַת בְּכוּרְסָא יִקְרָא דְמֵאֲרִיָּה, פֶּד אֲתַעְקֶד עַל  
 גְּבִי מִדְּבָחָא אבל נשמתו הקדושה נלקחה ממנו אל כסא הכבוד של קונו כאשר  
 הוא נעקד ע"ג המזבח וחזר לו אח"כ רק רוחו ונפשו (אור החמה בשם מהרח"ו). וּמְכַרְדִּין  
 אֲסַתְמוּ עֵינָיו מַחִיוּוֹ ומאז נסתמו עניו והפסיקו לראות מפני שנשמתו נשארה  
 למעלה בכסא הכבוד והוא היה בבחינת מת ולכן התעוור כי עוור חשוב כמת (אור החמה  
 בשם מהרח"ו). הֵיִינוּ דְכְּתִיב וזהו שכתוב, (בראשית לא) לֹוֹלָא וְגו' **וּפְחָד יִצְחָק הָיָה לִי**  
 והיינו שהיה רשות ליעקב להישבע בפחד אביו יצחק  
 ואפילו שאין הקב"ה משרה שכינתו על הצדיקים בחייהם מפני שנשמתו של יצחק פרחו  
 ממנו מחמת הפחד של העקידה והיה נחשב למת ולכן שרתה עליו השכינה (אור החמה בשם  
 מהרח"ו). (ע"כ תוספתא).

תָּא חַיִּי, כְּתִיב, וַיִּפְגְּעוּ בּוֹ. וַיִּפְגַּע בְּמֵלָאכֵי אֱלֹהִים  
 מִיבְעֵי לִיהָ, מֵאִי בּוֹ ובא וראה שכתוב ויפגעו בו וקשה, שהיה צריך  
 לכתוב ויפגע במלאכי אלהים שיעקב פגש אותם לצורכו ולמה כתוב ויפגעו בו שמשמע

שהמלאכים באו אליו. **אָלָא אֵינְהוּ אָתוּ לְאַתְפְּלָא בֵּיהּ** אלא המלאכים הם אלו שבאו להכלל ביעקב (ואוֹזְפוּהוּ בְּאוֹרְחָא). **מַאי לְאַתְפְּלָא בֵּיהּ** ומה הכוונה שהמלאכים באו להכלל בו. **אָלָא אֵינּוּן מְסֻטְרָא דְגְבוּרָה קְאֲתִיין**, דְּכִתִּיב אלא המלאכים האלו הם באו מצד הגבורה והדין שלכן כתוב עליהם **מְלֹאכֵי אֱלֹהִים** דהיינו מהגבורה, **וְחָמָא מְסֻטְרָא אַחֲרָא מְלֹאכֵי דְרַחֲמֵי** ועוד ראה יעקב מצד אחר מלאכים של רחמים, **וְאַתְפְּלָלוּ בֵּיהּ רַחֲמֵי וְדִינָא** ואז נכללו בו מלאכי הרחמים והדין מפני שיעקב הוא חתום במדת הת"ת הכולל בין החו"ג, ורק אחרי שהוא יצא מבית לבן הוא נעשה מרכבה גמורה לת"ת ולכן אז המלאכים האלו באו להכלל בו (רמ"ק).

**תָּא חַוִּי, בְּקַדְמֵיתָא** ובא וראה את הראיה לדבר שבתחילה נאמר, **מַחְנֶה אֱלֹהִים, זֶה חֵד** בלשון יחיד וזה מחנה אחד. **לְבַתָּר** ואח"כ כתוב **וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא מַחְנֵי, תִּרִי** שהם בלשון רבים שהיה שתי מחנות. **חֵד מְסֻטְרָא דְדִינָא וְחֵד מְסֻטְרָא דְרַחֲמֵי** ומחנה אחד של מלאכים מצד הדין ומחנה אחר של מלאכים מצד הרחמים, **מְלֹאכֵי מַחְאֵי גִיסָא, וּמְלֹאכֵי מַחְאֵי גִיסָא** והיו מלאכים של רחמים מצידו הימני ומלאכים של דין בצידו השמאלי, **וְעַל דָּא כְּתִיב וְלִכְּנָן כְּתוּב, וַיִּפְגְּעוּ בּוֹ. בּוֹ, דְיִיקָא** הוא מדויק כי נכללו בו ממש מאחר שהוא היה בסוד הת"ת הכולל חו"ג, ומש"כ. **וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם, רָאָה אוֹתָם מִיבְעֵי לֵיהּ, מַאי רָאָם** שהיה צריך לומר כאשר ראה אותם ולמה נאמר ראם שפירושו שזה ראה אחת לכולם (רמ"ק). **אָלָא חָמָא לּוֹן כְּלִילָן כְּחֻדָּא,**

הלימוד  היומי